

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 56)

I.

NHỮNG LÁ THƯ CỦA NĂM 2004.

Những lá thư “*on on – off off*” (nhìn lại từ **tháng 8/2017**) thấy, giống như trời khi mưa khi nắng, không chứa đựng nỗi niềm tâm sự, mà chỉ là những chia xẻ giản đơn trên vấn đề chữ nghĩa:

***/ Thư BG.**

Cali, 27/1/2004

Anh Uyên Thao thân,

BG đang bù đầu với tác phẩm mới, Con Tằm Đến Thác Vãn Còn Vương Tơ, ở vào giai đoạn CHÓT, thứ hai tuần sau phải đưa đi in.

Anh qua San Jose ngày 15/4 là rất OK cho BG vì không phải lo việc tiếc thì giờ trong lúc ngồi uống café nói chuyện tâm phào (hoặc nói cuồng) nhìn chiều xuống sau lưng, với anh.

*Bài viết về tác phẩm Trong Ánh Lửa Thù dờ dang, rồi cuối cùng **phải BỎ** vì một lý do rất đặc biệt. Sẽ giải thích sau cho anh rõ.*

Tháng 6 BG về Việt Nam, nếu như anh muốn gửi báo Xuân kỳ rồi cho bạn hữu thì lần qua Cali tới, anh nhớ mang theo một ít. Hình như anh (và chị) cũng vừa ra hai tác phẩm mới? BG thấy quảng cáo trong số báo vừa rồi của Xuân Quê Hương. Có thể nào mang qua Cali để BG mua ủng hộ?

Thân, TTBG.

[]

+ Rồi lại, những lời “chối từ trong lịch sự”:

***/ Thư BG.**

Cali, 21/4/2004

Anh Uyên Thao thân,

BG đang rất rối đầu vì chuyện nhà cửa, hai vai cứ oằn xuống đến độ muốn quy, và cứ muốn nằm vùi trong chăn để chạy trốn mọi người và mọi thứ. Nhưng cách nào làm được ngoài việc mở to đôi mắt và căng tối đa cái trí não để mà đương đầu, đối diện, hả anh?

Nếu anh qua Cali mà không thù tiếp anh thì thật là bạc với bạn (không đúng bản chất BG). Vì vậy, xin anh cứ lo chuyện ra mắt sách của Tiếng Quê Hương ở Bắc Cali hay Nam Cali xong xuôi rồi hẳn dành cho BG một ngày. Gọi BG ấn định ngày rảnh rỗi của anh để BG thu xếp ngày rảnh rỗi cho BG. Anh cứ nhờ người bạn nào đưa anh đến từ sáng sớm, ở lại chơi với mẹ con BG, ăn cơm rau cà, dưa mắm, ra vườn uống café hút thuốc, nói chuyện đời cho đã, xong BG đưa anh về.

Xin anh đừng nghĩ gì xa xôi ngoài những lời chân tình vừa kể. Anh biết BG mà, dù chỉ gặp nhau có một lần. BG không bạc với người nhưng thấy sao cuộc đời bạc với mình quá. Vì vậy, có ai tỏ ra chân tình với mình một chút, mình cũng không muốn bỏ lỡ...

Thân, BG

[]

II.

NHỮNG LÁ THƯ CỦA NĂM 2004

(nhìn lại từ *tháng 8/2017*).

Tháng 4/2004 kéo dài qua đến **tháng 11/2004**, vẫn chỉ là *off off – on on* trong mỗi giao thiệp.

Dạo ấy, tôi “rất lãng đãng” trong cái nhìn của bạn.

(Bây giờ, chỉ chú theo ngày tháng ghi ở đầu thư để mà ngẫm lại mọi thăng trầm chao đảo xảy ra cho mình trên giai đoạn ấy:

+ Một cú “đột kích” dữ dội theo chuyện nhà cửa, mau chóng được giải quyết (có lẽ nhờ cái Tâm lành mà lướt được mọi thứ).

-Nhớ một lần kể Uyên Thao nghe rằng chẳng có ai trên đời khiến cho tôi bầu vùi tin tưởng ngoài ông thần Thổ Địa của căn nhà đang ở.

-Giai đoạn tháng 4/2004 ghê gớm đó, cũng chỉ mỗi ông Thổ Địa giang tay, ngoài bà Mẹ già yếu đuối và Âu Cơ rất nhỏ, đâu còn ai bên cạnh?

+ Có điều đáng ghi nhận trong mùa hè 2004 là sự gợi ý của cô bạn nhà văn Thanh Vân. Cô nói:

“BG phải nên viết một tác phẩm với chủ đề Cảm Ơn Định Mệnh”.

Hỏi tại sao thì cô cười hăng hắc:

“Đọc BG, thấy Tình Yêu là điều nổi bật. Điểm khác biệt là trong cuộc đời hồng nhan diên đảo, BG đã được yêu nhiều quá. Dù rằng với những mối tình đến rồi đi chỉ gặp toàn thương đau tan tác thì cũng không thể phủ nhận điều rằng BG đã thật may!”

Hỏi: “May từ đâu?”

Đáp: “Từ sau những tan tác ấy, BG còn ghi lại được cho mình những kỷ niệm đẹp. Điều đó phải gọi là nhờ Định Mệnh, nhờ những thống khổ mà Định Mệnh đã tạo. Vậy BG phải nên có một tác phẩm cảm ơn Định Mệnh.”

Cô thêm: “Hôm nào rảnh rồi, BG nên tĩnh tâm đọc lại toàn bộ những gì đã viết, như một độc giả đọc TTBG, thì sẽ thấy ra ‘con người ấy’ ngay.”

Dem nổi hoang mang này về hỏi anh Văn Quang mùa nghỉ hè 2004 trong cuộc mạn đàm chữ nghĩa, lập tức nghe anh la lớn: “Tôi thì nhận thấy điều đó ngay từ khi mới đọc chị. Không bất cứ người đàn ông nào trong đời chị có thể vượt qua ‘người ấy’. Cái bóng ‘người ấy’ quá lớn, bao trùm lên tất cả và đó là điểm bất hạnh nhưng cũng rất may mắn mà chị đã gặp trong đời.”

*

* *

Năm xưa, chưa biết Tình Yêu là gì, tôi đã vẽ hình trong óc một “người đàn ông lý tưởng”. Người đàn ông dáng cao gầy, khuôn nét lạnh lẽ, vuốt tóc tôi lúc tôi cười và lau mắt cho mỗi lần tôi khóc. Người đàn ông không bao giờ bỏ rơi tôi trên những đọa đày thống khổ của vận số, người sẽ sẵn sàng tha thứ tất cả những lỗi lầm nào tôi đã làm ra.

Tôi đi tìm...

Hơn ba mươi năm vật vờ gió bão... vẫn đi tìm “nửa mảnh hồn tôi”, bướng bỉnh, tuyệt vọng trong những cuộc rượt đuổi với Định Mệnh và ê chề dưới những nhát roi đời thua thiệt. Có đôi lần tưởng chừng bắt gặp, nhưng rồi “nó” cũng thoát đi khỏi mười ngón nhỏ xanh xao.

Mùa hè 2004, qua lời cô bạn và anh Văn Quang, tôi bắt đầu nhìn sâu vào cái tâm tư gió bão của mình ba mươi năm cũ...

Phải rồi. Nếu bảo Định Mệnh là một “người đàn ông” thì không thể phủ nhận cái tình của “người ấy” trao cho thật bao la nồng thắm, hơn hẳn “các người đàn ông bằng xương bằng thịt” đã đi qua đời từ trước. **Một thứ tình cảm chịu đựng cam nín, nhưng cũng thật vô về an ủi.** Chịu đựng trước những phũ phàng oán hận của tôi và vỗ về an ủi khi tôi buông tiếng khóc tan vỡ.

Chỉ “con người” ấy mới là kẻ “ở cùng tôi lâu nhất”, nâng niu triu mến nhất. Những nhát roi đời thống khổ mà “kẻ Định Mệnh” kia quát lên các mối tình, ngấm rột lại, “chỉ các người đàn ông bằng xương bằng thịt là hứng chịu thua thiệt”. Chứ còn tôi thì vẫn được vuốt ve dụ ngọt bằng giọng đàn nức nở của thời tuổi trẻ và bởi những giọng văn chương bi thống của tuổi về chiều.

Sự hiện hữu của “*người đàn ông Định Mệnh*” rõ ràng CÓ THẬT ngay từ khi tôi mới cất tiếng khóc chào đời thứ nhất. Đó là TÍNH NGHỆ THUẬT vĩnh cửu. Đó là NỖI CÔ ĐƠN dai dẳng. Là SỰ MỘT MÌNH trong suốt kiếp nhân sinh.

Trên đây chỉ là những ý tưởng được nghiền ngẫm trong **mùa hè 2004** sau khi gặp anh Văn Quang để được nghe lời anh ấy nhận định về “*cái bóng quá lớn trùm lấp tất cả mọi người đàn ông trong đời*”.

*

**

Trở lại chuyện người bạn ở chân trời Virginia.

Thư từ, điện thoại đều vẫn chỉ gom tụ toàn những hững hờ xa lạ, *on-on-off-off*, không đậm không nhạt, không thân thiết, chẳng cắt đứt. Hai nhà văn với hai bản chất tâm hồn cùng “*lạnh lẽo*” như nhau là căn do mọi nỗi.

Vậy mà lạ, không ngờ tình bạn vẫn theo tháng ngày tồn tại! “*Quân tử chi giao đạm nhược thủy!*” như có lần tôi hồi âm một lá thư ngắn thăm hỏi của Uyên Thao. Thế thôi!

***/ Thư BG.**

Tue, 30 Nov. 2004 19:20:47

Anh Uyên Thao ơi,

Hy vọng thư này gửi đúng địa chỉ điện thư anh. Phần BG đã đổi Email nên MẤT hết tất cả địa chỉ bè bạn. Còn của anh chỉ nhớ mang máng. Tìm mãi cũng không thấy số điện thoại. Đoản quá! Lúc này BG gặp rất nhiều chuyện tuyệt vọng nên đầu óc để đâu mất.

*Nếu thư này đến được tay anh thì cho BG gửi lời cảm ơn anh Hoàng Hải Thủy đã viết *Sống Và Chết Ở Sài Gòn* (mà anh Uyên Thao gửi tặng BG trước kia). Tác phẩm rất hợp với tâm trạng BG khi nhớ về vùng trời yêu dấu cũ. Đọc, thấy buồn man mác! Bao nhiêu lần về VN mà rất ít khi BG ở lại Sài Gòn lâu quá ba ngày. Tại sao? Tại không tìm ra được đúng cái Sài Gòn yêu dấu cũ của mình, đành chôn chặt nó trong tim, không muốn nhìn cái Sài Gòn-mới để chỉ khiến lòng thêm buồn bã.*

Hy vọng thư này đến tay anh.

Thân, BG.

***/ Thư Uyên Thao (nhận được tức thì).**

Wed, 1 Dec 2004 09:23:38 -0500

BGiấy thân,

Đã nhận thư của BGiấy.

Sao cứ tự hành hạ mình mãi như vậy? BGiấy đã chọn mấy chữ Nước Chảy Qua Cầu làm tựa cho một tác phẩm thì cứ coi mọi chuyện như vậy có được không? Mọi thứ vui buồn tới mức nào trước sau cũng đều trôi vào hư vô hết, bận tâm làm chi cho mệt.

Sẽ chuyển ngay lời nhắn của BG đến Hoàng Hải Thủy và thu xếp để gửi BG tác phẩm mới của Hoàng Hải Thủy (Viết Ở Rừng Phong).

Toàn bộ địa chỉ của tôi như sau:

VŨ QUỐC CHÂU

7333 Parkwood Court # 104

Falls Church - VA 22042

Tel. (703) 573.1207

E-mail: uyenthao1@juno.com

DC đang trở lạnh và đứng trước mùa tuyết đã được báo là có lẽ sẽ nặng nề, nên vẫn mong còn cơ hội và điều kiện về San Jose, lang thang trên hè phố với BG.

Chúc bình an.

UT.

***/ Thư BG.**

Wed, 1 Dec 2004 08:01:52 -0800 (PST)

Anh UThao ơi,

Trong BG chỉ có 75% NCQC là PHÂN RIÊNG MÌNH, còn 25% kia là của mẹ già và con bé Âu Cơ. Nay, cái 25% kia đang bắt đầu đi vào tuyết lộ. Tiền bạc hao hụt rất nặng, công việc đình trệ, tâm thần bất định theo chuyện phải đi học xa của Âu Cơ khi vào đại học, chuyện sức khỏe mẹ già suy yếu để BG cứ hình dung đến sự MẤT MÁT. Vì thế quên mất cái 75% NCQC kia.

Năm nay xem quẻ Dịch, biết mình rơi vào quẻ Thủy Sơn Kiển, tứ bề thọ địch, tay chân bị trói chặt không thể cựa cựa gì được, đành chờ cho nó qua hết năm, may ra khá hơn.

BG đã kêu cứu với anh Văn Quang để hỏi anh ấy: “Nếu vì lý do nào, BG bán nhà ở Cali, xin về tá túc căn nhà Lộc Ninh trước khi cất bước giang hồ lần nữa thì có được anh chấp nhận?” Anh Văn Quang trả lời: “Chúng tôi sẽ welcome BG cả hai tay lẫn hai chân!”

Như vậy cũng có đường thoát nếu chưa muốn bắt tay cùng người bạn Tự Tử. Không có mẹ già và con bé Âu Cơ, BG đã 100% NCQC từ khuya chứ không đợi đến khi viết xong và sống với tác phẩm ngót 15 năm nay đâu.

Vài ngày trước ngồi đọc anh Hoàng Hải Thủy, thấy nhớ Sài Gòn khủng khiếp, mới biết ra rằng không phải chỉ mình mình nhớ Sài Gòn, mà còn nhiều người khác nữa. Nhớ đau đớn da diết mà cho hết kiếp này, chắc chẳng bao giờ còn tìm ra cái Sài Gòn của mình ngày xưa.

Đó cũng là lý do BG nói với anh Văn Quang:

“Một khi đã chấp nhận **BỎ TẤT CẢ** ở nước Mỹ thì có nghĩa là BG tự vùi chôn đời mình trong một cái xô khuấy lấp nào đó, Lộc Ninh chẳng hạn, chứ không bao giờ còn muốn trở về Sài Gòn.”

Lúc này tâm thần bất định nên mới đọc sách. Đã đọc cuốn *Trong Ánh Lửa Thù* của anh (đến hai lần), cuốn anh Hoàng Hải Thủy; sau đó sẽ đọc anh Nguyễn Thụy Long để tìm lại những gì xưa cũ qua chữ nghĩa. Một kiểu *À la Recherche du Temps Perdu* vậy mà!

Chưa dám nghĩ đến điều “điểm sách” các anh, nhưng nếu buồn, sẽ xin dựa vào sách để phơi bày nỗi nhớ của mình cho quê hương đã mất.

San Jose đang trở lạnh, không bằng xứ DC của anh, nhưng mỗi ngày đứng nhìn qua cửa kính thấy những chiếc lá vàng bay tan tác, tự nhiên lòng cảm nghe trống vắng hoang liêu vô kể. Nghĩ, đời mình cũng chẳng khác nào chiếc lá giữa trời giông bão, chẳng biết bay về đâu?

BG.

***/ Thư Uyên Thao.**

Sat, 4 Dec 2004 00:33:50 -0500

BGiấy thân,

Đọc thư BG ba, bốn lần mà không biết phải nói gì để có thể giúp làm vơi phần nào những mối lo nghĩ. Chỉ ước có thể được ngồi bên nhau cầm tay BG.

Biết nói gì bây giờ? Thôi thì mọi chuyện cứ kể như đều nằm trong cái vòng duyên nghiệp. Mọi người đều không thể tránh khỏi cái duyên nghiệp của mình nên có lẽ **phải ráng vui** với tất cả mọi chuyện sẽ đến.

Tôi nghĩ đó sẽ là cách hay nhất.

Chúc sớm tìm lại sự an tâm.

Thân, UT.

Đêm nay, thời điểm **cuối tháng 8/2017** tại San Jose, đọc lại những thư viết trong quãng thời gian từ **2003** trở đi, thấy, đã gặp không biết bao nhiêu biến động chết người, mà không hiểu sao tôi vẫn cứ lay lắt sống?

Còn Uyên Thao thế nào?

Một điều ngẫm lại, nhận rõ là mình vô tâm quá sức! Hai chữ “tò mò” trong cá chất rất nhiều đàn bà, tôi không hề có. Chưa bao giờ hỏi “**về Uyên Thao**”, cũng chẳng biết chút gì cảnh sống với những sinh hoạt tương quan hằng ngày của bạn mình hiện tại. Tất cả chỉ là những dòng thư trao đổi trên vấn đề chữ nghĩa; vài cú điện thoại nhạt gừng; hơn nữa, vốn vẹn hai chữ “Uyên Thao” đã “quá đủ” cho tôi!

Điều ấy có đáng trách không?

Có lẽ **CÓ**, như nhiều người từng trách.

Tin rằng *Uyên Thao hẳn là không trách.*

Nhưng, dẫu có bị trách thì cũng đành chịu, không thay đổi được, không miễn cưỡng ân cần được trên bề ngoài miệng lưỡi. *Sự quan tâm chăm chút chỉ nằm ở đáy cùng trái tim u uất*, lời nó ra thật khó ***nếu không gặp*** đúng người, đúng lúc.

Cá chất hững hờ này bị Mẹ già nhiều khi phiền não, luôn cả Âu Cơ cũng lấy đó làm duyên cớ để “quay lưng” cùng tôi đã từ 3 năm qua!

□

Trần Thị Bông Giấy

(Bài viết xong tại San Jose, sáng thứ Hai Aug. 28/2017 7:40 AM)

[]